

Vejledning til udarbejdelse af indhold i børne- og ungepolitikken

I vejledningen sættes dels fokus på behovet for sammenhænge mellem indholdet i børne- og ungepolitikken og andre strategier på området for børn og unge med særlige behov samt indhold og mål i politikker på tilgrænsende områder. Dels giver vejledningen inspiration til strukturering af børne- og ungepolitikken, indhold i temaer eller fokusområder i politikken og konkretiseringen heraf i SMARTe mål.

Sammenhæng med andre strategier og politikker

Det er et lovkrav, jf. serviceloven (§ 19, stk.2), at der udarbejdes og politisk vedtages en sammenhængende børne- og ungepolitik i kommunen, som blandt andet beskriver sammenhængen mellem indsatsen for børn og unge med og uden behov for særlig støtte. Desuden er der krav i serviceloven om, at kommunen udarbejder en plan for den sammenhængende indsats overfor ungdomskriminalitet (§ 19, stk. 3) og beredskab mod overgreb (§ 19, stk. 5) som led i den sammenhængende børne- og ungepolitik.

Udover en sammenhængende børne- og ungepolitik kan kommunen også udarbejde yderligere politikker eller strategier i relation til området. Det kan fx omfatte inklusionspolitikker, forebyggelsesstrategier og anbringelsespolitikker/-grundlag. Det kan være en fordel at have strategier på særlige indsatsområder og dermed skabe en målrettet opmærksomhed. Hvis der vurderes at være behov for strategier på særlige områder, er det dog vigtigt at sikre sammenhæng mellem de forskellige politikker og strategier, så de arbejder i samme retning, og frontmedarbejderne oplever sammenhæng i de politiske mål og rammer. Det kan derfor også være en fordel at samle de forskellige styringsdokumenter i fx den sammenhængende børne- og ungepolitik.

Endelig er det også nødvendigt at overveje snitflader og sammenhænge til politikker og mål på andre områder – fx kommunens sagsbehandlingskrav, det generelle værdigrundlag og mål i jobcenteret og på voksenområdet, jf. også redskaberne under *Organisering og tværfagligt samarbejde*. Kun hvis der er sammenhæng på tværs, kan sagsbehandlerne tilrettelægge indsatsen efter de politiske mål og prioriteringer i kommunen som helhed.

Struktur for politikken

Den sammenhængende børne- og ungepolitik kan struktureres på flere måder. Herunder er et eksempel på struktureringen i en sammenhængende børne- og ungepolitik.

Boks: Eksempel på struktur for en børne- og ungepolitik

- **Værdier:** Fundamentet i den sammenhængende børnepolitik
- **Vision:** Udpeger retningen i den sammenhængende børnepolitik
- **Strategiområder:** Beskriver de områder, det er valgt at fokusere udviklingsarbejdet på i bestræbelserne på at opfylde visionen
- **Fokusområder:** En opsamling af de væsentligste fokusområder under hver strategi

Temaer i politikken

Der kan indgå en række temaer i børne- og ungepolitikken, enten som politiske temaer eller indsatsområder. Temaerne kan blandt andet omhandle:

- Tidlig indsats.
- Forebyggelse.
- Inklusion.
- Samarbejde mellem almenområdet og det specialiserede område.
- Inddragelse af forældre og andre pårørende.
- Læring.
- Helhedsorienteret indsats.

Herudover kan politikken indeholde lokale servicestandarder for sagsbehandlingen. En børne- og ungepolitik kan blandt andet præsentere kommunens visioner for området. Herunder ses to forskellige eksempler.

Bokse: Eksempler på visioner for en børne- og ungepolitik

- 2.1.1 Overordnet vision for børn, unge og familier med særlige behov**
- Børn og unge oplever, at der bliver reageret hurtigt og konsekvent, så ingen børn og unge oplever vold, overgreb og omsorgssvigt.
 - Alle børn, unge og familier med særlige behov oplever, at de modtager relevant hjælp og støtte i deres nære miljø.
 - Hjælpen i tilbuddene skal ydes sammenhængende, koordineret og så tæt på det normale som muligt.

Kilde: Frederiksberg Kommune

<p>Med Strategi 2012-2014 vil vi kort fortalt arbejde på:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>At hjælpe udsatte børn og unge så tidligt som overhovedet muligt, fordi forskning viser, at vi hjælper børnene bedst ved at sætte ind, mens problemerne er små.</i>• <i>At sikre, at udsatte børn får en kvalificerende skolegang, fordi det er en af de væsentligste forudsætninger for, at de kommer godt videre i livet.</i>• <i>At udsatte børn og unge holdes ude af kriminalitet.</i>	<p>Herudover har Socialudvalget vedtaget tre pejlemærker for børneområdet. Pejlemærkerne skal understøtte, at de overordnede mål nås. De tre pejlemærker er:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Flere udsatte børn og unge får en kvalificerende skolegang</i>• <i>Færre udsatte børn og unge ender i kriminalitet</i>• <i>Flere udsatte børn og familier får en tidligere indsats</i>
--	--

Kilde: Københavns Kommune

Konkretisering af mål i politikken

Samtidig kan den sammenhængende børne- og ungepolitik konkretisere visioner og værdier i klare mål (se mere om principper for såkaldte SMARTe mål i procesbeskrivelsen om understøttelsen af fagudvalgets rolle i *Procesbeskrivelse til at understøtte fagudvalgets styringsrolle* i redskaberne under *Styringsgrundlag*). Klare mål har blandt andet den fordel, at de er med til at konkretisere forvaltningens implementeringsopgave og specificere opfølgingsopgaven.

Herunder ses et eksempel, hvor fokusområder er operationaliseret i mål, som sætter en klar retning for organisationens arbejde. Eksemplet illustrerer, hvordan der arbejdes med både resultater på kortere sigt og virkninger på langt sigt. Eksemplet viser, hvordan der – tematiseret i to fokusområder – er identificeret i alt fire resultater på den korte bane, som skal indfri det langsigtede formål om øget grad af ungdomsuddannelse og selvforsørgelse.

Tabel: Operationalisering af fokusområder

Fokusområde	Resultater	Virkninger
Tidlig indsats	Fald på to familier årligt i antallet af forældre, som umiddelbart efter fødslen vurderes at mangle forældrekompetence.	Flere børn og unge opnår en ungdomsuddannelse og bliver selvforsørgende som voksne.
	99,5 pct. af alle underretninger fra fagprofessionelle har en kvalitet, så de umiddelbart kan vurderes.	
Skolegang	Ulovligt og bekymrende skolefravær for børn og unge med særlige behov falder med 3 pct. hvert år.	
	Andelen af udsatte unge, som fuldfører 9. klasses afgangseksamen, stiger med 10 pct. de næste fire år.	

I processen med og dialogen om at udvikle eller justere den sammenhængende børne- og ungepolitik kan det være en fordel af udfolde sammenhængen fra langsigtede mål til aktiviteter og ressourcer yderligere. I dialogen herom kan der tages afsæt i en forandringsteori.